

Milí čtenáři,

to se tak někdy přihodí: jedete vlakem řekněme do Prahy a začnete se do inzertní stránky jakéhosi časopisu. A spatříte urputnou nabídku zahradního stroje, který připomíná sekačku na trávu: mají ho tam ve více provedeníh, cena v průměru kolem 7 tisíc. No, řeknete si, proč ne – za výkonnou sekačku, která bude třeba tak rychlá, že nebudete s ní ničit víkendový tichý poklid tak dlouho jako jiní. Jenže pak zjistíte, že to není sekačka, ale jakýsi vertikulátor: stroj na provzdušňování trávy (sic!). Jinými slovy, dělá nahlas a za drahé peníze totéž, co jsme na naší plzeňské zahrádce před lety dělávali hráběmi a vidlemi zadarmo a potichu (a káravě bych dodal: a ještě jsme si přitom protáhli tělo). Zavrtíte hlavou, odložíte časopis a snažíte se myslet na něco jiného. Ale jako z udělání se vám do hlavy nacpe vzpomínka na uplynulou neděli, kdy jste vyrazili na dobrovodskou pouť a dopustili jste se té nepředloženosti, že jste tam jeli autobusem českobudějovické městské dopravy. Slunečný den, Velikonoce, chuť na pouť – jako každoročně – dostala spousta lidí a ejhle: dopravní podnik na linku, která jezdí jednou za tři čtvrtě hodiny, nasadil ten nejkratší autobus, který má k dispozici. S hlavou vraženou k okénku, s tíhou spolucestujících v zádech, s rukou vykloubenou vzad a vzhůru k reklamnímu madlu lapáte po dechu, šilháte po tom hučícím a zpoceném davu kolem a počítáte, kolik nás tu je: dopravujete se ke stovce a pak mrknete na tabulku nad předním sklem a zjistíte, že vlastně nejde o nic mimořádného: výrobce počítá s 93 lidmi při plném obsazení (73 stojících!). No, ale dost vzpomínek, už jste v Praze a vystupujete z hlavního nádraží. A když vyjdete k šervůdskému parku, najednou zaslechnete zvuk, který byste tu nejméně čekali. Nejdřív myslíte, že to je jen iluze, ale pak se zastavíte a zapátráte pohledem nad hlavou: zvuk se ozve znovu a vám už je jasno: pilný strakapoud téměř na dosah od hlav kolemjdoucích zodpovědně vykonává svou práci na bezlistém stromu, přímo u chodníku před nádražní budovou. Jdete dál, ponoříte se do úzkého prostoru Jeruzalémské ulice a strakapoudí tukaní, nečekaně znásobené ozvěnou okolních domů, putuje asi sto metrů s vámi. A tak si řeknete: ještě je něco normálního na tom (jarním) světě.

Pokud máte pocit, že se právě probouzí příroda, dubnový Ďáblík vás přesvědčí, že se probouzejí hlavně ekologové: přinášíme řadu pozvánek (seminář o pasivních domech, Filmárum na téma obnovitelných zdrojů energie, připomínka Černobylu, Zelený čtvrtek atd.). Kromě toho si přečtete zprávu z ekoveletrhu ve Welsu, články o břehulích na pískovkách, informace pro udržitelné spotřebě domácností a leccos dalšího. A premiérově vás pozveme na neobvyklou cyklocestu. Pěkné pokračující jaro!

Tomáš Malina

Vedle Strakonické ulice má vyrůst další obrovský obchodní dům

Pod úrovní českobudějovického městského okruhu na Strakonické ulici, na poli vedle Voříškova Dvora na

okraji města, má vzniknout další rozsáhlý obchodní dům s nábytkem. Stavba, která má být vysoká 21 metrů, si vyžádá mimo jiné novou křižovátku na Strakonické ulici. Záměr je prý v souladu s veřejným zájmem.

V návrhu změny územního plánu a zároveň plánu regulačního v části území u Voříškova Dvora, který je nyní v řízení, je počítáno s novostavbou obchodního domu a skladu SKONTO nábytek a v té souvislosti též s dopravním napojením stavby se Strakonickou ulicí.

Stavba je však zamýšlena v záplavové oblasti, navíc na orné půdě vysoké bonity a také s hlubokým dopadem na plynulost dopravy na městském okruhu, který v daném úseku připojením na novou komunikaci ztratí zcela svou

funkci. Podle dokumentace je však záměr obchodního centra, jehož výška bude odpovídat výšce zhruba sedmipatrového domu „městotvorným“ objektem, jehož realizací dojde k „poměštění Strakonické ulice a zároveň se vytvoří vhodné podmínky pro investiční záměr navrhovatele“. Tedy zcela vážně a nepokrytě je čistě podnikatelský záměr, který schválila budějovická radnice, prezentován jako záměr v souladu s veřejným zájmem.

Veřejného projednání se na straně posluchačů účastnil mimo zastupitel jiné Ing. arch. Vladimír Zdvihal, který se postavil na stranu kritiky především z hlediska dopravní neudržitelnosti podobných záměrů, které se v Budějovicích množí jako houby po dešti. Nyní zbývá čekat, jak se s připomínkami Cally a obyvatel dotčeného území vypořádá úřad územního plánování.

Pavla Matějková

Cyklostezka, nebo účelová komunikace? aneb Platí si Evropa ničení přírody ve svém chráněném území?

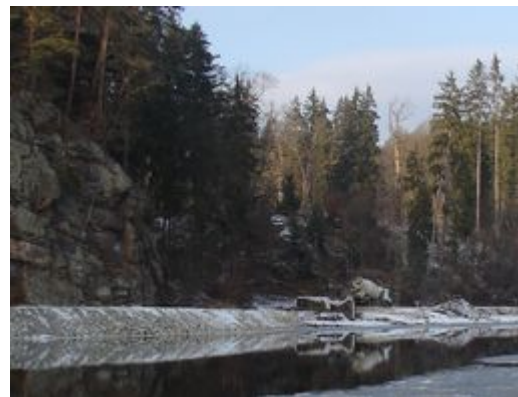
Právě tak jako Praha, také my v jižních Čechách budeme mít svou předraženou cyklostezku. Je jí nově budovaný úsek z Hluboké nad Vltavou do Purkarce, jehož slávu prý nejatraktivnější jihočeské trasy šíří ve sdělovacích prostředcích jihočeský senátor Tomáš Jirsa. Dvanáct kilometrů této cyklostezky vyjde cca na 50 milionů Kč, přičemž ještě v roce 2008 byly celkové náklady odhadovány maximálně na 30 milionů Kč.

Pan senátor zdůvodňuje podstatné navýšení ceny požadavkem Lesů České republiky, že cyklostezka musí být minimálně 3 metry široká, aby byla sjízdná pro jejich nákladní auta s vytěženým dřevem. Nic takového se ovšem v textu rozhodnutí odboru životního prostředí budějovického magistrátu, který vedl správní řízení k zásahu do významného krajinného prvku a nadregionálního biokoridoru toku a nivy Vltavy, nenachází.

K navržené šířce vozovky a její robustní konstrukci vydala nesouhlasné odborné stanovisko Agentura ochrany přírody a krajiny, která poukazovala na riziko poškození biodiverzity přírodně cenného území, které patří mezi Evropsky významné lokality a je i součástí evropské chráněné soustavy NATURA. Na to reagoval odbor životního prostředí prohlášením, že by sice také preferoval Agenturou požadované, přírodě bližší, a méně technokratické variantní řešení užší cyklotrasy, nicméně z důvodů dosažitelnosti území pro všechny složky integrovaného záchranného systému a pro vjezd mechanizace, nutné k budoucím opravám břehů, poškozených v důsledku vyběžení řeky, se z bezpečnostních důvodů přiklání k širší konstrukci na opěrné gabionové zdi.

Námítky ochránců přírody, že cyklostezka s těmito parametry bude svádět motoristy k nedovoleným vjezdům, když už v loňském roce se na její nedokončené části proháněly čtyřkolky, byly zástupci investora smeteny se stolu tvrzením, že policie bude nepovolené vjezdy důsledně pokutovat.

Při samotné stavbě měla být podle stavebního povolení používána výhradně menší, šetrnější mechanizace. Jaké je dnes skutečnost? Po říčním staveništi jezdí těžké nákladáky s kapacitou až 17 tun materiálu, které sem navezly obrovské balvany a po nich drobnější kamenivo, jež se pěchuje parním válcem. O šetrném postupu, zohledňujícím zájmy ochrany přírody, nemůže být ani řeči. Navíc se nyní dovídáme, že půjde zároveň o účelovou komunikaci pro těžbu dřeva.

Pan senátor Jirsa v tisku nedávno prohlásil, že k věci probíhala složitá jednání s vyjednaným kompromisem na konci, který respektoval požadavky na ochranu přírody. V žádném případě podle jeho názoru nebylo v těchto rozhodováních postupováno způsobem „o nás bez nás“.

Že se snažil tato jednání, která mají probíhat nezávisle na politických vlivech, všemožně urychlit a že se pokoušel i tlačit na některé účastníky správních řízení, aby vzali zpět svá odvolání, to už jaksí zapomněl dodat. Pak se ovšem veškeré

posuzování vlivů staveb na životní prostředí jeví jako pouhá fraška.

Aby mi bylo rozuměno: ochránci přírody zajisté nechtějí házet klacky pod nohy výstavbě nových cyklostezek, neboť se nesporně jedná o ekologický způsob dopravy. Zaráží nás pouze, proč musela být mermomocí realizována za tak vysokých finančních nákladů a škodlivých dopadů na přírodní hodnoty výše uvedená, velmi kontroverzní trasa, navíc na území i bez toho turisticky velmi atraktivního Hlubocka, když někde jinde, v některém chudším jihočeském mikroregionu, by mohly být za 20 milionů z evropských fondů a za dalších 26 milionů ze Státního fondu dopravní infrastruktury vybudovány cyklostezky dvě. Jenže těmto skromnějším obcím možná chybějí tak důrazní vyjednávači.

Jaroslava Brožová, Dobrá Voda u Českých Budějovic

PRÁVĚ VYŠLO

Díky grantu Nadace rozvoji občanské společnosti a Nadace VIA se Calla podařilo vydat CD **Účast veřejnosti ve správních řízeních – Právní nástroje a možnosti ochrany – Vzory podání s komentářem**. CD obsahuje například vzor generální žádosti, žádosti o informace a mnohých dalších podání, i s poznámkami, a to ve třech formátech, ve kterých mohou následně přímo pracovat. CD přímo navazuje na stejnojmennou brožuru, kterou Calla vydala v roce 2010 a aktualizuje ji v souvislosti s legislativními změnami.

CD je možno vyzvednout v kanceláři Cally nebo stáhnout na webových stránkách <http://www.calla.cz> v sekci Nabídka publikací.

Pavla Matějková

Calla uspěla s dalším projektem na ochranu pískoven

Projekt Cally s názvem „Pískovny pro biodiverzitu“ uspěl v grantovém řízení Ministerstva životního prostředí. Díky němu bude možné i v letošním roce pokračovat v rozjetých terénních aktivitách v několika pískovnách. Vedle již tradiční obnovy hnízdních stěn pro břehule se chceme tentokrát zaměřit i na jiné organismy, kterým tyto zásahy mohou vyhovovat.

Celkem by měla obnova stěn pro břehule proběhnout v šesti pískovnách Jihočeského kraje. Vedle již tradičních míst (Třebeč, Lžín, Záblatí) chystáme tedy rozšíření našich terénních aktivit na další perspektivní lokality. Loňské úspěšné zásahy, po nichž v nově vytvořených či obnovených hnízdních stěnách hnízdila téměř třetina jihočeských břehulí, jsou pro nás velkým povzbuzením.

Vytváření kolmých písčitých stěn však patrně neprospívá pouze břehulím, ale i dalším ohroženým živočichům, kteří jsou vázani na narušovaná stanoviště. Příkladem mohou být různé druhy blanokřídlých (např. samotářské včely), svižníci, ptáci hnízdící ve starých notách břehulí nebo třeba ropucha zelená. Právě na zhodnocení zásahů s ohledem na blanokřídlé je také zaměřen výše jmenovaný projekt. O jeho průběhu a výsledcích budeme samozřejmě čtenáře *Ďáblíku* informovat.

Jiří Řehounek

O břehulích v dobývacím prostoru Cep II

Dobývací prostor Cep II na Třeboňsku je dlouhodobě významným hnízdištěm břehulí v rámci Jihočeského kraje. S krátkou přestávkou na přelomu tisíciletí v něm hnízdí desítky až stovky párů těchto vlaštovkovitých pěvců. I proto se ve čtvrtek 18. března sešli přímo v pískovně zástupci společnosti Českomoravský štěrka, Správy CHKO Třeboňsko a Cally, aby společně hledali kompromisní řešení pro letošní hnízdní sezónu. Přitom je třeba vycházet z faktu, že těžební činnost je za současného stavu jednou z mála možností, jak populaci břehulí udržet na alespoň trochu uspokojivém stavu.

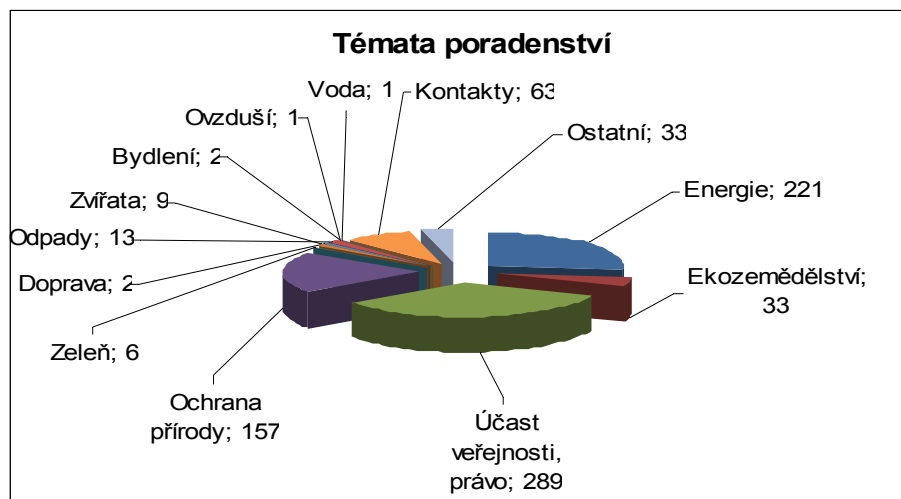

Možnosti koexistence břehulí a těžby štěrkopísku poměrně přesvědčivě ukázal náš dlouhodobý externí spolupracovník Petr Heneberg, v brožuře, kterou Calla vydala. Těžební firma má brožuru k dispozici a může z ní v základních záležitostech vycházet. Přímou na místě pak bylo pod patronací Správy CHKO Třeboňsko dohodnuto vytvoření dvou hnízdních stěn takovým způsobem, aby to neohrozilo postup těžebních prací.

Jiří Řehounek

Ekoporadna Calla jede na plné obrátky

Že Calla provozuje už řadu let ekoporadnu, ví většina z našich čtenářů. Když ne z vlastní zkušenosti, tak alespoň pokud se prokousají až na poslední stránky Dáblíku. Je čas podívat se na pár čísel, která ukáží, jak jsme si vedli v loňském roce. Celkem jsme odvedli 830 porad. Oproti roku 2008 (ten skončil s kontem 664), je to docela výrazný nárůst. 71 % z toho bylo poskytnutí žádané informace (byť někdy trvá její zpracování i hodinu), 21 % je forma dlouhodobějšího managementu poradenského případu, to především v oblasti účasti veřejnosti, následuje procesní poradenství (5 %) a zbytek jsou analýzy či zprostředkování. Nejvíce vyhledávanými tématy jsou již u nás tradičně právní pomoc při účasti v řízeních (34 %), energetika (27 %) a ochrana přírody (19 %), dotazy přicházely ale i k zemědělství, odpadům, dopravě apod.

Z výše popsaného se dá dovodit, že nejvíce se v poradně otáčela Pavla Matějková (367 porad), další pořadí zaujímá Edvard Sequens (260 porad), Jiří Řehounek (126 porad) a Hana Gabrielová (67 porad). O zbytek se podělili další kolegové. Polovinu z našich loňských klientů poradny tvořila veřejnost, čtvrtinu další nevládní organizace, a po dvacetině ☺ si rozdělili studenti, veřejná správa, média nebo podnikatelé. 60

% tazatelů se na nás obrátil e-mailem, 28 % telefonem a zbytek se k nám vypravil osobně.

Za suchými čísly je schována konkrétní pomoc v desítkách případů nejen v Jihočeském kraji. Například u chystané „revitalizace“ sídliště Máj v Českých Budějovicích, kdy jedním ze zásadních problémů byla snaha města umístit do jednoho vnitrobloku novou komunikaci a nová parkovací místa na úkor dětského hřiště, ploch se zelení a klidových zón. Proti záměru se postavila naprostá většina obyvatel okolních domů. Tento dílčí návrh revitalizace byl nakonec vzat zpět a řízení zastaveno. Calla poskytovala právní poradenství občanskému sdružení Máj a taktéž se řízení účastnila.

Obyvatelé Lhenic se zase obrátili na Callu s tím, že se mají kácet vzrostlé lípy před kostelem na náměstí. Ve spolupráci s Českou inspekcí životního prostředí se podařilo kácení zabránit a vyžádat zpracování odborného posudku AOPK. Mezi dlouhodobé spory patří ten v lokalitě Čtyři chalupy na Včelně – vlastník pozemku prosazuje svůj záměr postavit dům přímo pod korunou památného dubu. Magistrát města České Budějovice zásah nepovolil, Krajský úřad Jihočeského kraje jej ale po odvolání žadatele zrušil a zásahu vyhověl. Calla tedy podala podnět k zahájení přezkumného řízení k MŽP, které obratem rozhodnutí Krajského úřadu zrušilo. A tak bychom popsali ještě mnoho stránek....

Že i letošní rok bude plodný, ukazují čísla za první čtvrtletí. Stav 244 poradenských intervencí naznačuje, že Calla je vyhledávanou ekoporadnou. Pomáhá tomu i zapojení v jihočeské síti ekologických center KRASEC a také v celostátní Síti ekologických poraden STEP. Finančně můžeme poradenství nabízet zejména díky podpoře z Finančních mechanismů EHP a Norska, kterou v rámci Blokovaného grantu administruje Nadace rozvoje občanské společnosti a také díky podpoře SFŽP, MŽP a Jihočeského kraje, kterou dostal KRASEC.

Edvard Sequens s využitím statistiky a příkladů od Pavly Matějkové

Klima v Plzni

Již třetí z regionálních seminářů, které pod názvem „Globální změna klimatu – mýty a fakta“ organizuje Calla s Ekologickým institutem Veronika, proběhl 10. března v Plzni. Místo pro něj jsme našli ve zrekonstruované Měšťanské besedě, problematiku si sem přišlo poslechnout více než 50 posluchačů. Seminář otevřel radní Plzeňského kraje pro oblast zemědělství a životního prostředí Petr Smutný. Pak již Jan Hollan z Veronicy zasvětil účastníky do fyzikální podstaty problému a možných dopadů. Ty posléze se zaměřením na

Českou republiku precizoval Jaroslav Rožnovský, ředitel pobočky Českého hydrometeorologického ústavu v Brně. Dopadům na rozvojový svět se naopak věnoval Jan Doležal z Glopolisu. Kjótskému protokolu, Kodaňské dohodě a peripetiím mezinárodních vyjednávání bylo vyčleněno vystoupení Gabriely Fischerové, bývalá poradkyně Ministerstva životního prostředí pro vyjednávání mezinárodních dohod, nyní působící ve slovenské firmě F.CON. s.r. o.

Z českobudějovického Biologického centra Akademie věd s námi přijel Zdeněk Faltýnek Fric, který přítomným vysvětlil možné dopady na českou přírodu. Seminář jsme zakončili Politikou ochrany klimatu České republiky v podání Jiřího Jeřábka z Centra pro dopravu a energetiku a představením tzv. Velké výzvy Martinem Mikeskou z Hnutí DUHA. I tento seminář skvěle odmoderovala Yvonna Gailly, ředitelka Veronicy. Za pomoc s organizací je třeba poděkovat Vojtěchu Šimkovi a Tereze Doanové. Příště zavítáme do Brna.

Edvard Sequens

Také už věříte na globální oteplování?

Na posledním regionálním klimatickém semináři v Plzni zmínil jistý zde přítomný senátor, že úsilí klimatických aktivistů je možné chápat i jako jistý druh náboženského úsilí – což on považuje za nebezpečné nebo přinejmenším za méně důvěryhodné. Bohužel (nebo Bohu díky?) se v současné době ve společnosti rozlišují tzv. „popírači“ a tzv. „klimatičtí věřící“. Dobrou odpověď na apel pana senátora dala jedna ze zúčastněných lektorek. V dnešní době, kdy je většina populace odkázána na buď „věřit“ či „nevěřit“ výsledkům vědeckých bádání a studií (a nejen jim), je opravdu nelehké dojít k jednotnému celospolečenskému konsensu (a to nejen ve věci klimatických změn). Je dobré, a dokonce nutné vést dialog a společně se zamýšlet, hledat řešení a nenechat se svést ke zjednodušeným kategorizacím. V otázce „víry či nevíry“ v globální klimatické změny se ovšem běžný smrtelník opravdu musí spolehnout na studie a výsledky vědeckých bádání. Tyto výsledky by však neměly být (a ani nejsou) v rozporu se zdravým lidským rozumem (a tudíž není problém jim „věřit“). Další kapitolou je otázka víry v oblasti náboženské – tu většina současníků považuje za překonanou a s běžným životem nemající co do činění. Možná až klimatické změny dosáhnou nevídaných rozměrů (...) – ale to už je opravdu další kapitola. Anebo není?

Vojtěch Šimek

Webové stránky Klimatické koalice – www.zmenaklimatu.cz

Jde momentálně o nejkompexnější stránky na českém internetu zaměřené na oblast klimatických změn, které pro Klimatickou koalici českých nevládních organizací spravuje sdružení Calla. Kromě čerstvých aktualit, tiskových zpráv, nebo kalendáře akcí si tu na své přijdou ti, co hledají základní informace o tématu, ale i zájemci, kteří se chtějí důkladně a hlouběji seznámit s problematikou. Najdou zde

studie, brožury v českém i anglickém jazyce, prezentace a infolisty pojednávající o ekonomických, energetických, globálních a dalších aspektech tématu, také přehled doporučené literatury.

K dispozici je tu pro návštěvníky i více než 10 videí a filmů, které názorně (a někdy též humorně) přiblíží závažnost a aktuálnost skutečnosti klimatických změn. Je tu více než 100 odkazů na (také mezinárodní) projekty, organizace a instituce, které se zabývají klimatickými otázkami, klimablog a kontakty na všechny členy české klimatické koalice. Na stránkách je uhlíková kalkulačka, pomocí které si domácnosti mohou spočítat svůj vlastní příspěvek emisí skleníkových plynů. Zájemci tu najdou také rady, jak své emise snížit. Pro školy je určena sekce věnovaná školním projektům, nabídce přednášek nebo přehledu doporučených filmů.

Vojtěch Šimek a Edvard Sequens

Cena pro fotovoltaiku půjde dolů

Ekologické organizace uvítaly, že poslanci drtivou většinou 169 ku 1 podpořili další rozvoj zelené energie za rozumnou cenu. Vládní novela zákona na podporu obnovitelných zdrojů energie tak, pokud projde i Senátem, zajistí, že nyní neúměrně vysoká podpora pro solární elektrárny klesne. Bude tak udržovat tempo s inovacemi a rychlým snižováním výrobních nákladů. Je dobře, že poslanci nepodlehli tlaku některých zákonodárců (Vojíš, Plašil), kteří prosazovali zachování podpory pro velké projekty. Ekologické organizace před jednáním napsaly poslancům a požádaly je, aby schválili snížení podpory pro solární elektrárny a zároveň vrátili českým rodinám až 68 miliard korun, které loni speciálním přílepkiem k zákonu věnovali společnosti ČEZ.

Garance vyšších výkupních cen, kterou přinesl zákon č. 180/2005 Sb. o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, měla za úkol rozhýbat soukromé investice do větrných elektráren, kotlů na biomasu nebo solárních panelů. Součástí zákona je i klauzule, že Energetický regulační úřad může výkupní cenu snižovat o 5 % ročně, aby výrobce motivoval ke snižování nákladů. Cena panelů skutečně klesala – jenomže mnohem rychleji, než kdokoli očekával. Když zákon na podporu čisté elektřiny vznikl, výrobní cena solární elektřiny činila asi 13 korun za kilowatthodinu. Snižuje se o 18 % s každým zdvojnásobením výroby – a to se v posledních deseti letech dělo každých 26 měsíců. Ale během loňského roku trend nabral tempo a ceny se propadly o více než 20 procent. Experti očekávají, že náklady budou nadále klesat, takže čistá energie bude stále levnější a levnější. Energetický regulační úřad tudíž nestíhá držet krok s inovacemi. Spotřebitelé proto za přínosy čisté elektřiny platí zbytečně mnoho.

Čísla Energetického regulačního úřadu ukazují, že příspěvek na solární energii bude letos činit asi 10 haléřů z každé desetikoruny, kterou české domácnosti zaplatily za proud. Nicméně není sebemenší důvod, aby stát třináctikorunovou výkupní cenou pomáhal projektům s osmikorunovými investičními náklady.

Svůj zákon na podporu čisté elektřiny z obnovitelných zdrojů, který vznikl v roce 2000, již také novelizovali v Německu. Předloňská změna zákona přinesla snížení podpory u solárních elektráren s platností od roku 2009. Snížení vycházelo opět z poklesu investiční náročnosti solárních elektráren, stále však zaručuje tomuto odvětví dostatečnou podporu pro další růst. Německý zákon garantuje výkupní ceny na 20 let. Meziroční snížení v dalších letech bude o 8 – 11 %. Zákon počítá i s proměnlivostí trhu – hranice mezního poklesu se může ještě snížit či zvýšit v závislosti na růstu nebo poklesu investiční náročnosti – o 1 %. V Německu může také Energetický regulační úřad čerpat inspiraci pro výrazně diferencovanější ceny u instalaci solárních panelů na střeších a na volné půdě.

Tab.: Německé výkupní ceny pro solární elektřinu (Hodnoty přepočteny s kurzem 1 EUR = 26 Kč)

Velikost solární elektrárny (kWp)	Na zemi (Kč/kWh)	Na stavebách (Kč/kWh)
< 30	8,30	11,18
30 - 100	8,30	10,64
100 - 1000	8,30	10,29
> 1000	8,30	8,58

České solární elektrárny už teď vyrábějí dostatek elektřiny pro 40 tisíc domácností. Exhalace skleníkových plynů sniží o ekvivalent 48 tisíc osobních aut. Domácí zdroj nezávisí na palivech dovážených z Ruska či odjinud.

Dodávky pro nové odvětví otvírají dobrou příležitost pro české podniky, které těží z tradice strojírenské průmyslu, mají výborné inženýry a kvalifikované dělníky. Kyocera v Kadani postavila továrnu na výrobu fotovoltaických panelů, jež dává práci třem stovkám lidí. Schott Solar investoval do nové linky ve Valašském Meziříčí.

Náklady na postavení solární elektrárny klesají. Dokonce mnohem rychleji, než čekali i odvážní technosnílci. Do konkurenceschopnosti má čistá energie ještě hodně daleko, ale ke kýžené metě svižně kráčí. The European Photovoltaic Technology Platform v roce 2007 propočítla, že sluneční elektřina bude konvenčním zdrojů plně konkurenceschopná v roce 2015 v jižní Evropě a do roku 2020 v celé. K obdobným výsledkům dospěla také společnost General Electric. Další revoluce ve vývoji solárních technologií může přijít zejména s třetí generací fotovoltaických článků, založenou na bázi tenkého filmu s funkční vrstvou bez

použití křemíku. V průběhu příštích pěti let se tak může průmyslu podařit snížit investiční náročnost o 40 %. Více solární energie si podle výzkumu Eurobarometru přeje 85 procent Čechů; plány na razantní rozvoj čistých elektráren považuje za přespříliš ambiciózní všeho všudy 13 procent veřejného mínění.

Proč vlastně obnovitelné zdroje podporovat? Protože za sebou zanechávají mnohem menší ekologické škody. Přitom trh kontrolují fosilní a jaderné zdroje, které se na něj dostaly s masivními státními dotacemi. Nyní je už (většinou) nepotřebují. Ale nový hráč nemá šanci proniknout bez účinného impulsu.

- Podle Mezinárodní energetické agentury utratily země OECD od roku 1974 z veřejných peněz v průměru 250 dolarů na jeden kilowatt instalovaného výkonu jaderných elektráren (bez započtení množivých reaktorů).

- Studie, kterou sestavila koalice amerických ekologických či spotřebitelských organizací a sdružení reprezentujících zájmy daňových poplatníků, spočetla subvence jen pro výzkum a vývoj jaderných technologií ve výši 66 miliard dolarů za období 1948–1998 [5]. Jaderné elektrárny v USA dostaly ve svém rozjezdovém období celkem 15,3 dolaru na každou kilowatthodinu vyrobené energie: pro srovnání větrné elektrárny jen 0,46 dolaru.

- Aktuálně jde u jaderných elektráren o snížení ručení za škody při případné jaderné havárii, které podle studii zpracované pro Evropskou komisi zlevňuje atomovou elektřinu o trojnásobek.

- Celkové přímé i nepřímé podpory pro uhlí, ropu, zemní plyn a jadernou energetiku ve státech EU-15 činily asi 24 miliard eur. Německo dnes subvencuje každého uhelného horníka průměrnou částkou 78 000 eur. Zatímco cena uhlí na světových trzích se pohybuje mezi 38 a 55 euro za tunu, německé doly jej produkují s výrobními náklady 140 eur.

- Štědré prostředky jsou také do fosilního průmyslu: v letech 2004 až 2008 poskytla Velká Británie dotace 687 milionů euro, Nizozemsko 659 a Francie 404 (většina prostředků byla určena na proexportní dotace a vědu a výzkum).

Podpora obnovitelných zdrojů slouží jako dočasné opatření, které bude s rozšiřováním technologie postupně klesat.

Edvard Sequens Informačním listu vydaného Hnutím DUHA, Callou a Centrem pro dopravu a energetiku

Informační list **Proč je menší podpora solárních panelů dobrou zprávou pro čistou energetiku** je ke stažení na http://www.hnutiduha.cz/publikace/solarni_elektrina_zakon.pdf

Veletrh úspor energií ve Welsu

Do hornorakouského Welsu jsem se vydal pod záštitou českobudějovického Energycentra spolu se skupinou dalších jihočeských našinců. Cílem byl veletrh úspor energií, kde se každoročně prezentují nejnovější trendy a inovace, které jsou dalším krůčkem k zefektivnění energetické výroby a spotřeby. Kromě produktů a služeb využití energie a vytápění zde bylo možné shlédnout pestrou nabídku z oblasti stavebnictví a sanitární techniky. Vzhledem k časovým možnostem a svému zaměření jsem se pohyboval především v oblasti energetické. V té dominovaly různé druhy kotlů.

Opominu-li termosolární a fotovoltaické panely, jichž bylo v poměru ke kotlům opravdu poskrovnu, dá se s nadsázkou říci, že v oblasti využití energie a vytápění se pro mě stal hlavním symbolem rakouského veletrhu kotel – a to v mnoha podobách a s nejrůznějšími druhy paliv. Biomasa a z ní vzniknuvší plyn či kapalina – tři základní druhy paliva. Jakými způsoby je však možné modifikovat jak kotel, tak palivo, jsem se mohl přesvědčit právě ve Welsu. Kromě klasických dřevěných polen a polínek bylo možné jako palivo vidět různé druhy pelet, štěpky a speciálně vypěstované plodiny (i třeba obilí). Kotle na biomasu měly sofistikovaně vymyšlené podavače, a co víc, i odsávače spálené hmoty. (V tuto chvíli nechte pracovat svou fantazii a představte si našeho rakouského souseda, kterak pouze obstarává palivo do zásobníků a na druhé straně ho po spálení vyváží – či nechá vyvážet – ve speciálně uzavřených kontejnerech a popelnicích. Krásná představa, která se stala skutečností.) Topit se dá však i různými druhy bioolejů, bioplynem a dřevoplynem. Velké množství firem zde nabízelo moderní a funkčně zajímavě provedené kotle také na tyto druhy paliv.

Veletrh ve Welsu byl pro mě v první řadě důkazem, že tepelná energie se

Proč ten brouček nevyroste?

Kdo viděl druhý ze tří dílů hollywoodského trháku Doba ledová, možná si vzpomene na rodinku kovově lesklých „hovniválů“, jejímuž tatínkovi se nechtělo válet kuličku. Za ním a ráznou maminkou pochodovali dva asi o polovinu menší „hovniválkové“ coby jejich děti. V animovaném filmu bychom to tvůrcům možná mohli odpustit, ani v běžném životě se však obvykle nesetkávám z přílišnou znalostí hmyzího života.

Už vícekrát jsem si mohl vyslechnout rozhovory, kdy rodič nad nějakým pišišvorem zasvěceně vysvětloval svým potomkům, že brouček je sice malý, ale ještě vyroste. Odhlédnu-li od faktu, že zhusta se nejednalo o broučka, samotné tvrzení o růstu je pochopitelně zavádějící. Dospělý brouček jakožto představitel hmyzu s proměnou dokonalou pochopitelně nevyroste, protože růst si prožil už jako larva. Jeho velikost se již nezmění od tzv. vykuklení, tedy opuštění kukly.

Jiná situace nastává, pokud si dotýčný rodič splete brouka s některým jiným hmyzem (nejčastěji s ploščicí, ale klidně i menším švábem, pavoukem nebo čímkoli jiným, co měří do pěti centimetrů). Pak se může stát, že náhodně narazil třeba na larvální stadium a má dokonce i pravdu.

Asi nejkurióznějším omylem s touto tematikou však pro mne bylo tvrzení, že slunéčko dvoutečné je mládětem slunéčka sedmitečného (skutečné „mládě“ slunéčka vidíte na fotografii). Jeho autor zcela samozřejmě předpokládal, že růstem slunéčka se zvýší nejen jeho velikost, ale i počet teček na krovkách.

Jiří Řehounek

Na východ!

Byli jsme čtyři kluci z Polabí, ještě gymnazisté. Měli jsme velké batohy a jeli na východ. Do „divočiny“ za nejnáchodnější obcí země, která už neexistuje. „Londýn – Paříž – Velký Šariš“, hlásaly reklamní plakáty na místní nejoblíbenější pivo. Limonáda se na tom dálném východě najednou jmenovala malinovka, slovenština začala plynule přecházet v rusínštinu a objevovaly se první nápisy v trochu divné verzi azbuky. Kousíček Podkarpatské Rusi, dávno zmizelý v železném objetí mocné Stalinovy říše, která se tehdy zrovna hroutila jako domeček z karet.

V obci Stakčín kousek za Sninou končily koleje, takže jsme přesedli do beznadějně přeplněného autobusu, který mířil do padesát kilometrů vzdálené Nové Sedlice. Před očima nám začala ožít „Nejkrásnější sbírka“ Miroslava Nevrlého. Karpatské lesy se střídaly s nekonečnými zástupy jalovců na pastvinách, vlevo zasvítla azurová hladina přehrady Starina, která pohrbila mnoho lidských osudů. Dychtivýma očima jsme ohmatávali vrcholky kopců a vyhlíželi jeleny, orly a vlky. Možná i zubry.

Asi v půli cesty autobus zastavil na křižovatce uprostřed kopců a řidič vyhlásil přestávku. Dravý potok pod silnicí se řítí opačným směrem než my, ke Snině plné nevzhledných paneláků. Přijely dva jiné autobusy, někteří pasažéři si přesedli a my jsme pokračovali dál a výš, zužujícím se údolím, vstříc dobrodružství. Už jsem seděli, protože se uvolnilo místo. A tehdy jsme si uvědomili, že jsme sledováni. Že vypadáme nepatřičně. Že jsme cizinci.

Jedna z rusínských žen, které jako každý den cestovaly z práce zpátky do svých domů, do Uliče, Zboje nebo Nové Sedlice, se časem osmělila a zeptala se, co tam u nich budeme vlastně dělat. Otázku jsme tehdy moc nechápali. Copak nevidí ty úžasné kopce? Copak neví, jaké poklady ukrývají zdejší pralesy? Nikdy netoužila pozorovat západ Slunce na poloninách? Zkoušeli jsme vysvětlovat, co nás do těch zapomenutých končin, tak nepodobných rodné Polabské nížině, vlastně táhne.

Rusínky nás vyslechly a pak nám ona tazatelka s povzdechem řekla: „Já bych jela na dovolenou do Prahy.“

Jiří Řehounek

Příliš odborné téma?

Začátkem února proběhla na radnici prezentace „Integrovaného plánu organizace dopravy v Českých Budějovicích“. Akce byla určena zastupitelům, veřejnost nebyla pozvána. Snad i proto byla radniční budova uzamčena už v 15.30, ačkoliv jednání probíhalo do 18 hodin. Ti jednotlivci „z lidu obecného“, kteří se nevstřícností vedení města nenechali odradit, se zde dověděli některé pozoruhodné informace:

Zpracovatelé plánu dostali od radních zadání, aby zhodnotili stávající situaci ve městě a navrhli řešení pro budoucnost. Tedy lapidárně řečeno, jak zprůjezdit město věčně ucpané automobily. Některá z jimi navržených opatření, např. odvedení nákladní dopravy mimo centrum nebo optimalizace umístění zastávek MHD a přechodů pro chodce, vzbuzovaly naděje na zlepšení současného tristního stavu.

V zadání radních ovšem chybělo to podstatné – snaha o eliminaci zbytečných jízd motoristů podporou motivace veřejnosti k používání městské hromadné dopravy a k častějším cestám pěšky nebo na kole. Tuto motivaci zajisté nezvýší plánovaná masivní výstavba nových komunikací nebo rozšiřování těch stávajících. Nezvýší ji ani rozpačitý návrh řešení preferenčních pruhů pro MHD, který sami zpracovatelé plánu nazvali „kompromisem mezi radikálnějším řešením a požadavky motorizované veřejnosti“.

A tak se sice možná opět dočkáme několika málo dílčích úseků vozovek s vyznačenými preferenčními pruhy, které ovšem nebudou řešit průjezd celým městem – takže nebudou plnit svou funkci a časem opět upadnou v zapomenutí. Stejně jako podobné pokusy v minulých letech.

Problémy s ulicemi, téměř zatarasenými parkujícími vozidly, se zpracovaný plán nezabýval, neboť „součástí zadání nebylo zabývat se dopravou v klidu“. Na námitku z řad posluchačů, že přece „doprava v klidu“ s „dopravou v pohybu“ spolu souvisejí, paní náměstkyně primátora uvedla, že řešení je velmi obtížné, protože část občanů chce výstavbu nových parkovacích ploch, jiná část je odmítá a žádá si více zeleně. Připomněla, že parkovací domy jsou obecně neoblíbené, neboť Češi neradi za parkování platí a navíc pro jejich výstavbu chybí ve městě dostatek vhodných pozemků. Podzemní parkoviště, po nichž v poslední době veřejnost stále více volá, jsou ekonomicky velmi nákladná záležitost. Je tedy přesvědčena, že by podzemní parkoviště nebyla dostatečně využívána, protože parkovné v nich by bylo velmi vysoké. Toto tvrzení je ale jen polovinou pravdy.

Leckoho z účastníků akce jistě napadlo, že nemalé finanční prostředky města i kraje jsou vynakládány na splavnost Vltavy, kterou radní považují za veřejný zájem. Většina Jihočechů to kritizuje zejména s ohledem na skutečnost, že bude využívána pouze cca po čtvrtinu roku. Podzemní parkoviště by veřejnosti sloužilo po celý rok, zde by se tedy nepochybně o veřejný zájem jednalo. Na regeneraci a ekologizaci života ve městě „uklizením“ parkujících aut do podzemí by jistě bylo možné získat peníze z evropských fondů, pokud by ovšem město takový projekt předložilo. Pak by jistě parkovné mohlo být dostupné i průměrně situovaným abonentům, zvláště kdyby zařízení provozovalo samo město a nikoliv nějaká (s radními možná spřátelená) soukromá firma. Město by také muselo přehodnotit celý systém parkování ve městě, který v současné době jeví spíše známky bezradné živelnosti.

Z publika se také ozval dotaz, zda proběhne podobná akce pro veřejnost, na níž by se mohli lidé dovědět bližší informace ke konkrétním novým komunikacím, které jim v některých případech přivedou motoristickou dopravu až pod okna. K tomu paní náměstkyně Popelová sdělila: „Nepočítáme s prezentací pro veřejnost, protože je to materiál charakteru ryze odborného. Veřejnost nemá odborné znalosti, od toho máme v zastupitelstvu odborné komise, které jsou schopny tyto záležitosti fundovaně posuzovat.“ V podstatě totéž jinými slovy potvrdila na následné prezentaci plánu dopravy v polovině února, kterou si vyžádalo odborné sdružení architektů.

Širší veřejnost tak byla odkázána až na následné procesy EIA.

Jaroslava Brožová

Arnika zahájila přednáškové turné o udržitelné spotřebě po mateřských centrech v MC Máj v Českých Budějovicích

Sdružení Arnika vytvořilo speciální program pro mateřská centra, s nímž postupně navštíví několik krajů České republiky. Cílem projektu s názvem *Zdravá planeta pro zdravé děti* je oslovit ženy-matky jako tu část populace, která je obzvláště vnímavá k faktorům ovlivňujícím zdravý vývoj dětí a životní prostředí, ve kterém tyto děti vyrůstají. Přednášející se pokusí matkám poskytnout konkrétní návody na to, jak uplatnit principy udržitelné spotřeby v každodenním životě v jejich domácnostech.

První z přednášek se uskutečnily v mateřském centru Máj v Českých Budějovicích. V lednu provedla Jitka Straková návštěvnice centra našimi „chemickými domácnostmi“ a představila jim chemické látky a zdraví a životnímu prostředí škodlivé materiály, které zde lze potkat. Posluchačky se například dozvěděly, proč upřednostňovat vodou ředitelné nátěrové barvy pro vnitřní použití, vyhýbat se podlahovým krytinám z PVC a laminovanému nábytku obsahujícímu formaldehyd. Matky se seznámily s certifikátem Ekologicky šetrný výrobek a Forest Stewardship Council (FSC). Zvláštní pozornost jsme věnovaly dětskému pokoji, ve kterém by se neměly objevovat matrace obsahující bromované zpomalovače hoření (časté v koberecích, závěsech a matracích), osvěžovače vzduchu a gelové svíčky, naftalenové kuličky proti molům nebo insekticidy na hubení hmyzu.

Cílem přednášky nebylo posluchačky strašit, ale nabídnout jim řešení, jak se negativnímu vlivu chemických látek v obývacích, ložnicích a dětských pokojích vyhnout. Trh s podlahovými krytinami nabízí možnost volit pravé linoleum (tzv. marmoleum vyrobené z lněného oleje), korek, dlažbu nebo dřevo. Namísto mololapek můžeme využít inspirace našich babiček a vložit mezi oblečení levanduli a proti otravnému hmyzu se bránit sítí v okně. Cesta chemickou domácností dále vedla do kuchyně a k doporučení vyhýbat se neprověřeným barveným skleničkám, které mohou obsahovat kadmium a olovo nebo hliníkovém nádobí. V koupelně byla řeč o ekologických čisticích prostředcích na přírodní bázi nebo odbouratelných, o uvědoměném dávkování, kosmetice netestované na zvířatech a neobsahující konzervační látky, změkčovadla, stabilizátory nebo syntetická barviva. Posluchačkám byly představeny stavebnicové systémy na praní prádla (složky pracího programu jsou použity odděleně, v různém dávkování, podle stupně znečištění prádla) a doporučeny prací prostředky na bázi mýdla.

Světu kojenců, batolat a hraček a výrobků pro děti se Arnika věnuje v přednášce *Jak si vybrat bezpečnou hračku*, mezi tématy nezaniká ani zelené nakupování, předcházení vzniku odpadu, biopotraviny a úspory energie v domácnosti. Matky z mateřského centra Máj si v následujícím půlroku vyslechnou všechna zmíněná témata, s přednáškami putuje Arnika i do několika center v Středočeském, Moravskoslezském, Libereckém kraji a v Praze.

Jitka Straková

Callí narozeniny

Milé členky, milí členové, přátelé, kamarádi, naši příznivci, ať se to zdá neskutečné, příští rok tomu bude 20 let, kdy Calla zahájila svoji činnost a kdy tedy oslaví zakončení druhého desetiletí své existence. Trochu s předstihem bychom u nás v kanceláři rádi věděli, co byste si přáli k tomuto výročí, jaké akce bychom společně pro nás všechny a i pro veřejnost mohli připravit, či jaké malé dárečky by bylo vhodné nachystat. Mezi již tradiční připomínku výročí patří razítka, jehož návrhy můžete zasílat k nám na Callu na mou mailovou adresu. I ostatní návrhy a náměty vhodné k oslavě prosím pošlete během jara až podzimu 2010 přímo mně, adresa romana.panska@calla.cz. Na podzimních výborech a i na zimní členské schůzi, pak vybereme došlé návrhy.

Romana Panská

Na kole podél hranic – Dvacet let poté (1.)

Motto:

„Víte, že formalita stvrzování pasů je zbytečná, a že už nepožadujeme předkládání pasů?“
Jules Verne: Cesta kolem světa za 80 dní (1873)

Pokud jsme nostalgicky laděni, můžeme si připomenout, že během tohoto jara to bude (teprve, už?) dvacet let, kdy se nám – po dramatických událostech předchozího podzimu 1989 – otevřel svět. Neboť pro drtivou většinu z nás až nadcházející porevoluční jaro 1990 přineslo smysluplné šance vyrazit tam, kam jsme do té doby mohli sotva nahlédnout. Ovšem netýkalo se to jen řady cizích zemí; otevřelo se i české pohraniční pásmo, které po čtyři desetiletí znemožňovalo běžnému smrtelníkovi prohlédnout si státní hranici na západě

a jihu naší republiky. Na hraniční čáru lze nahlížet jednak jako na statickou linii, která prostě odděluje naši zemi od sousedů, využívajíc četných přírodních předělů či zábran, jednak jako na dynamickou nit prolétající se naopak nejpříhodnější trasou. Beze zbytku ji však můžeme pozorovat i zkoumat teprve třetí rok – poté, co před Vánoce 2007 Česká republika vstoupila do Schengenského prostoru.

Rozhodli jsme se využít této příležitosti a projeli jsme na kolech (patrně neoblíbenějším nástroji dnešní turistiky v České republice) podél stání hranice lemující jižní Čechy. Akci jsme pojali jako sérii hvězdicových jednodenních výletů z Českých Budějovic, přičemž k hranicím jsme se dopravovali cyklobusy ČSAD Jihotrans, zejména mimo sezonu jsme se spolehli na České dráhy a také jsme využili jindřichohradeckou úzkokolejku.

Naše putování se řídilo předem stanovenými zásadami:

1. Vyrázili jsme ze Slavonic (ještě na Moravě) a skončili jsme na Březniku (již v západočeské části Šumavy).

2. Nechtěli jsme jen kopírovat zkušenosti jiných, a tak jsme hledali především takové cesty, které ještě nepohltit turistický průmysl: dodržovali jsme pravidlo, že od státní hranice se neodchýlíme kterýmkoli směrem více než o 2 kilometry.

3. Dopředu můžeme prozradit, že ve vytčeném dvoukilometrovém koridoru jsme zůstali za cenu toho, že jsme kolo také občas vedli a že jsme párkrát zabrousili na terén, který pro cyklistiku nebyl vůbec určen. V takových případech vždy uvádíme také sjízdnější alternativy, byť se od hranice poněkud vzdalují.

4. Naším cílem však zůstalo nalezení takových tras, které by protínaly malebnou přírodu a byly přitom vhodné i pro rekreační cyklisty.

5. Celou cestu jsme zdokumentovali a předkládáme vám ji k využití. Jsme rádi, že ji můžeme představit právě v Dáblíku. Některé, zejména kulturně-historické a technické podrobnosti uvádíme i na našem webu Cancák (<http://cacak.blog.cz/>).

1. etapa: Slavonice – Staré Město pod Landštejnem (22 km)

Všeobecná charakteristika: pohodlná trasa s dostatečným zázemím turistické infrastruktury.

Nejsnazší přístup: z Českých Budějovic sezonním cyklobusem (doba jízdy 2:10 h).

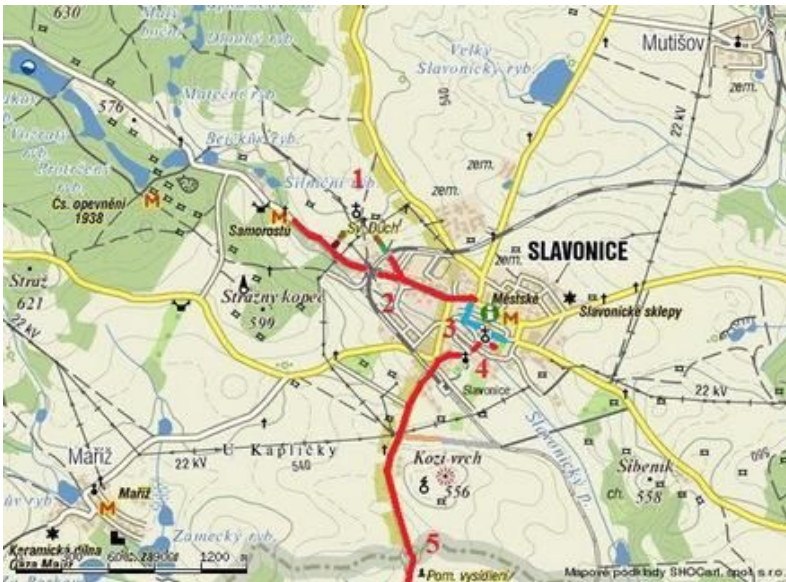
(1) Slavonice: kostel svatého Ducha (a Božího těla): na výšině (550 m n. m.) severozápadně od města; původně kaple z poslední čtvrtiny 13. století, dnes na jejím místě dvoulodní pozdně gotický kostel (uvnitř obvykle zcela nepřístupný) z let 1478 – 1491 s výrazně vertikální siluetou a s monumentální mozaikou (datovanou 1933) svatého Kryštofa, ochránce poutníků, na jižní vnější zdi. Není to však jediný důvod, proč cestu začít právě odtud – od kostela se nabízí panoramatický pohled na město.

Cesta: Slavonice: kostel sv. Ducha – kostel sv. Jana Křtitele (0,6 km; vzdálenosti uvádíme zpravidla bez odboček): Dolů do Slavonic se můžeme vydat dvojím způsobem: (a) jihozápadně po nížní cestě (zejména v dolní části kamenitou, ale sjízdnou) na silnici a tam ještě před vjezdem doleva k městu vyrazit vpravo mírným stoupáním do Muzea samorostů v bývalé myslivně (stojí za zhlédnutí, vstupné dobrovolné); povrch (viz níže uvedený vzorník) H1, H3, A1; (b) jihovýchodně starou úvozovou poutní cestou skrytou ve stromořadí: nahoře nalevo železobetonový lehký objekt československého opevnění (řopík) z 2. poloviny 30. let 20. století, dolní část cesty může být rozmoklá, celou trasu až k městu doprovázejí výklenkové kapličky křížové cesty z 18. století; od železničního přejezdu pokračujeme po asfaltové silnici a hned za tratí mineme malou prvorepublikovou kolonku stylově jednotných dělnických domků; povrch H1, H2, A1.

(2) Slavonice: kostel svatého Jana Křtitele: Slavonice jsou dobrým příkladem dvojjazyčného osídlení. Nejprve tu vznikla asi během 2. poloviny 12. století na křižovatce obchodních cest slovanská osada. Nabízí se možnost, že gotický svatojanský kostel (napravo od silnice, dnes mezi domy) stál v jejím středu (pak by ovšem jeho jádro bylo románské), ale jeho stavební vývoj máme spolehlivě doložen až od (1. poloviny?) 14. století. V 15. století byl ke kostelu přistavěn špitál. Kostel je zcela uzavřen, nevynechejte však sgrafitovou výzdobu (1582) na sev. i již. vnější zdi.

Slavonice: kostel sv. Jana Křtitele – historické centrum (0,6 km): Pokračujeme v jízdě stále rovně, za křižovatkou se k nám zprava přiblíží zbytky středověkého městského opevnění a hned za obytným domem,

přestavěným z torza oblého pevnostního barbakánu (zřejmě 15. století) odbočíme doprava a Dačickou branou (před 1550) vjedeme do historického jádra města. Povrch A1.

(3) Slavonice: historické centrum města: trhová a řemeslnická osada vznikla německou kolonizací v polovině 13. století v lokalitě při soutoku dvou potoků; postupně převzala jméno své české sousedky a v 1. polovině 14. století se rozrostla v město, které těžilo z polohy na důležité cestě z Prahy do Vídně. Rozkládalo se kolem dvou tržišť a posléze náměstí (původního Dolního a mladšího Horního), jejichž podlouhlý tvar svědčí o čilém obchodním ruchu. Město vynikalo i vlastní výrobou látek

aj., chovem ryb, vývozem vlny z okolí, dovozem podunajského vína, nedaleko se těžilo stříbro. V r. 1537 velkou část města zničil požár, ale dobře zajištění měšťané zareagovali nákladnou výstavbou: zejména kolem obou náměstí vybudovali na gotických základech **reprezentativní renesanční domy**, jejichž slohově ucelený a ve výjimečné úplnosti dochovaný soubor činí ze Slavonic perlu středoevropské renesanční architektury (k jejímu zachování přispěla i skutečnost, že po r. 1750 byla poštovní cesta Vídeň – Praha přeložena jinam a po r. 1945 byl rozvoj města brzděn blízkostí železné opony). Slavonice (včetně málo lidnatých okolních částí) mají 2 625 obyvatel (2009).

Na **Dolním náměstí** jsou mázhausy nejvýstavnějších domů (se sklípkovými aj. klenbami) volně přístupné (nově však často upravené jako kavárny), na severní straně náměstí najdete městské muzeum a vchod do slavonického sklepního podzemí (nabízejí se tu dvě trasy, zejména druhá z nich se vyznačuje opravdu úzkými profily, zpravidla 150 x 40 – 60 cm – nepodcenit!). Fasády na **Horním náměstí** vynikají bohatou figurální výzdobou se starozákonními, historickými, ale i všednodenními náměty (Slavonice nezapřou, že v éře reformace bývaly většinou protestantským městem). Krátkou východní stranu Dolního náměstí uzavírá škola (1897 – 1898) s historizujícím podloubím a za ní trojlodní **kostel Nanebevzetí Panny Marie** (vznikl s trhovou osadou ke konci 13. století, dnešní trojlodní podoba především z 2. poloviny 14. století, dokončen před r. 1500): chrám bývá otevřen jen během bohoslužeb, ale turisticky přístupná je **věž** (do šestipatrové výšky dobudována 1503 – 1549), která nabízí z krytého ochozu (ve výši 35 m) sérii výjimečných výhledů na město i okolí.

Slavonice: Historické centrum – hřbitov (1,5 km): Na Dolní náměstí se dostaneme, když za Dačickou branou budeme pokračovat stále rovně (na první křižovatce se však můžeme podívat vlevo na budovu někdejší synagogy z r. 1895). Prohlédneme si náměstí včetně hodnotné kašny (po 1560) s erbovními pětিলistými růžemi pánů z Hradce a můžeme si odpočinout na lavičce nebo v některé z početných restauračních předzahrádek (kolostavů dostatek). Pak pokračujeme kolem muzea na Horní náměstí a na jeho východním konci před Jemnickou branou zahneme doprava úzkou uličkou (a vzápětí pěšinou) podél někdejších hradeb. Dostaneme se k ulici Boženy Němcové, již se vydáme doprava až k pozoruhodnému nárožnímu domu (pův. renesančnímu z 2. poloviny 16. století, barokně přestavěnému, který sloužil i jako fara) s dynamicky členitým štítem, kde zabočíme dolů Nádražní ulicí a historický střed města opustíme. Povrch P, H1/S (krátký úsek), A1.

(4) Slavonice: hřbitov: patrně pův. protestantský, založen ve 2. pol. 16. stol.; v ose silnice od města stávala monumentální renesanční hřbitovní brána z r. 1586 s figurálními reliéfy, která pak byla r. 1702 zabudována jako portál do nové, barokní kaple sv. Kříže; z dalších objektů hřbitova vyniká historizující hrobka rodiny Strommerových.

Slavonice-hřbitov – hraniční přechod Slavonice/Fratres (1,5 km): Na křižovatce za hřbitovem odbočíme doleva, kde silnice stoupá přes železniční přejezd (trať slouží v úseku Telč – Slavonice od r. 1902) postupně

až na temeno Kozího vrchu a cestou přetíná pásmo řopíků bránících jižní přístup k městu: jeden z objektů uvidíme přímo napravo vedle silnice. Od něj směrem doleva přes silnici vede částečně zpevněná, místy občas blátivá, ale sjízdná bývalá signální cesta Pohraniční stráže podél někdejších drátěných zátarasů: dostaneme se po ní až k místu, kde byla železniční trať (vedoucí od r. 1903 do Rakouska) po r. 1945 přerušena, a křovinatý porost mezi poli nám ukáže její bývalou trasu; ta je však nyní neschůdná, a pokud sem odbočíme, musíme se stejnou cestou vrátit; o obnovení trati se občas uvažuje na obou stranách hranice, ale zatím bez konkrétních výstupů. Pokračujeme-li dále původním směrem po silnici přes Kozí vrch, sjedeme na hraniční přechod. Povrch A1, odbočka též Bv.

(5) Hraniční přechod Slavonice/Fratres: Na temeni Kozího vrchu nalevo od silnice zůstává zpustlý nevzhledný objekt roty Pohraniční stráže, po r. 1989 krátce využívaný jakousi firmou. Za pozornost stojí výkonný reflektor pod střechou, jehož světlem pohraničníci pročesávali území mezi dráty a hranicí. Na hraniční čáře vedle přechodu se v r. 2009 objevila dočasná rozměrná fotografická instalace rakouských publicartových výtvarníků Iris Andraschekové a Huberta Lobniga *Kam mizí hranice? / Wohin verschwinden die Grenzen?*, která ilustruje myšlenku, že navzdory ztichlým celnicím v dnešním světě hranice stále existují – zejména pro některé. V prostoru kolem rakouské celnice najdeme ještě tři zajímavosti: historický kamenný silniční ukazatel, pomník znovuotevření hraničního přechodu v březnu 1991 (s textem *Trpělivost je klíč k radosti*) a památník obětí obou světových válek a divokého odsunu v červnu 1945 ze Slavonicka.

Hraniční přechod Slavonice/Fratres – obec Fratres (0,8 km): Od hranic sjíždíme po silnici do údolí k obci Fratres: v r. 2008 tu byl vybudován obchvat kolem vsi. Povrch A1.

(6) Fratres: okrouhlá ves návesního typu: název napovídá, že její založení bylo výsledkem středověkého kolonizačního úsilí církevních institucí (jak bylo v kraji časté i na české straně hranice). Obec zaujme českého návštěvníka povědomou malebností. V barokním statku na jižní straně návsi působí kulturní a vzdělávací centrum Museum Humanum (jeho hlavní osobností je publicista Peter Coreth), orientované na tvorbu plastik v duchu tradičních, přírodě blízkých kultur a na přednáškovou činnost z oblasti humanitních oborů (loni např. o příčinách nynější světové nejen hospodářské krize): statek je volně přístupný, ovšem akce se konají jen sezonně.

Fratres – Gehringsmühle (1,5 km): *Fratresem můžeme projet směrem na východ a zpevněnou cestou se dostaneme k náspu bývalé železnice (trať není v provozu ani na rakouské straně, vlaky od Vídně dojedou nejdál do Waldkirchenu an der Thaya, 5 km ve vnitrozemí), kde jsou ještě napravo viditelné zarůstající kolejnice a nalevo průsek po trati v lese, ale vrátit se lze jen toutéž cestou. Přímá cesta vede z Fratresu zpátky na silniční obchvat, vzhůru nad obec a pak odbočíme vpravo buď hned anebo až po příčném projetí údolím potoka Gehringsbach (prudký sjezd). V obou případech se po pohodlné úzké silničce, typické pro rakouský venkov, dostaneme k mlýnu Gehringsmühle. Povrch A1 (ve Fratresu odbočka směrem k bývalé trati: B).*

(7) Gehringsmühle: u mlýna sloupková boží muka (datovaná 1834) a vystavený mlýnský kámen. Ocitáme se tu na turistické Graselově cestě (Graselweg), která vede krajem po obou stranách hranice a využívá jako spojovací motivy život a působiště proslulého loupežníka Johanna Georga Grasele (1790 – 1818).

Gehringsmühle – Rudolz (3 km): *Od Gehringova mlýna pokračujeme (bez odbočení) po silničce do Reinolzu. Od křižovatky před obcí si však odbočku můžeme opět udělat: vlevo po silnici na okraj obce Rudolz. Povrch A1, místy B.*

(8) Rudolz: Puppenmuseum: na samém kraji vsi nalevo od silnice v nízké budově bývalé málotřídí školy má paní Ingeborg Hanischová, rodačka ze Slavonic a vdova po řídícím učiteli, soukromé muzeum: úctyhodnou sbírku více než 1 tisíce panenek, plyšáků a mnoha jiných podobných hraček různých stylů od 18. do 20. století (otevřeno v sezoně, vstupné dobrovolné).

Rudolz – Leštnice (hraniční přechod) (2 km): *Z Rudolze se vrátíme zpět do Reinolzu, v centru obce zahneme doprava a pak mírně vzhůru na návrší za ves, odkud již opět spatříme českou hranici: pokračujeme až k přechodu pro pěší a cyklisty. Zde hranici překročíme (odpočívadlo pro kolaře) a po zpevněné cestě v aleji dojedeme k lesu. Povrch A1, R1, B.*

(9) Leštnice (hraniční přechod): vesnice Leštnice (Lexnitz; první zmínka 1399) byla malá obec tvořená staveními kolem oválné návsi. Dnes její prostor pohlcuje listnatý les prakticky bez jakýchkoli zřetelných památek na osadu, která měla v r. 1921 12 domů a 50 obyvatel a po r. 1945 zanikla vysídlením a následným zbořením podobně jako mnohé jiné obce v pohraničí.

Leštnice (hraniční přechod) – Maříž (1,5 km): Zpevněná cesta z Reinolzu do Leštnice by pokračovala v ose někdejší návsi, ale dnes končí již vyústěním na kolmou cestu vedoucí podél lesa. Vydáme se po ní doprava a les na místě bývalé vsi budeme tedy mít po levé ruce. Po půl kilometru se ocitneme na křižovatce s asfaltovanou cestou, která zleva přibíhá jako signálka a doprava pokračuje do obce Maříž (na křižovatce najdeme informační tabuli o Leštnici: podobnými tabulemi jsou dnes vybavena prakticky všechna místa zmizelých pohraničních vsí na naší cestě). Povrch A2v, A1.

(10) Maříž: zemanská tvrz a ves, založeny přinejmenším v polovině 14. století. Na jihozápadním vjezdu do obce dorazíte do **Oázy Maříž:** kulturního a turistického centra, které v sobě spojuje poněkud alternativně pojatou výrobu i prodej klasické a dekorační keramiky s možností dílny pro návštěvnickou veřejnost (*Namaluj si svůj hrnek*) a přívětivou cyklohostpůdku. Oázu Maříž založil r. 1991 výtvarník a divadelník Kryštof Trubáček, bohužel předčasně zemřelý.

Osu obce tvoří Mařížský potok, na němž zde bylo zřízeno několik rybníků. Ještě před potokem a souběžně s ním vede jihovýchodním směrem po proudu cesta k mařížskému zámku. Na jejím začátku najdeme malé **soukromé muzeum** (majitel Milan Valko) o historii obce. Zámek, stojící asi o 200 m dále uprostřed stromového porostu, byl vybudován na místě starší tvrze r. 1717 jedním z majitelů Maříže, Matyášem Butzem z Rolsberka, a v polovině 19. století rozšířen. Jednopatrová stavba obdélníkového půdorysu, s polygonálními nárožními baštami a věží, byla zbořena r. 1951 kromě části severozápadního křídla. Ruina je oplocena, před jejím bývalým průčelím se zachoval přístupný kruhový bazén fontány. Cenný, byť zanedbaný je okolní zámecký park anglického typu s alejí podél kočárové cesty vedoucí až na hráz Zámeckého rybníka za jihovýchodním okrajem obce.

Maříž – Trojmezí (3 km): Z Maříže se vrátíme na rozcestí u Leštnice, kde odbočíme doprava po asfaltové signálce. Ta nás povede – mírným stoupáním, ale prakticky stále přímo – do smrkového a smrkoborového lesa, kde můžeme po levé ruce sledovat, jak za dvacet let zarostl smíšenými náletovými dřevinami pruh po odstraněných drátěných zátarasech (ještě před vstupem do lesa je pás železné opony patrný jiným zbarvením i druhovou skladbou travního porostu). Závěrečným zákrutem vystoupáme až na Trojmezí. Povrch H1/H2 (v Maříži na odbočce k zámku a zámeckému parku), A1, B.

(11) Trojmezí (Dreiländerstein): význačný hraniční kámen na místě (650 m n. m.), kde se dotýkají hranice Čech, Moravy a Dolních Rakous (kámen z doby vytyčování státní hranice po r. 1918 byl umístěn na starší mezník). Cyklistické odpočívadlo.

Trojmezí – Staré Město pod Landštejnem (5,5 km): Z Trojmezí pokračujeme zákrutem doprava vzhůru po široké zpevněné lesní cestě smrkoborovým lesem; cesta se však záhy začne mírným a táhlým klesáním stáčet až na silnici Staré Město pod Landštejnem – Slavonice. Zde si můžeme vybrat: (a) pojedeme po ní vlevo a za pokračujícího klesání dorazíme brzy do Starého Města; (b) odbočíme vpravo a dojedeme k modernímu (2006) hraničnímu česko-moravskému kameni, kde sjedeme doleva na širokou, zpevněnou lesní cestu a po asi 250 m zahneme opět doleva po červené turistické značce, která nás dovede přes linii řopíků po lesní a pak luční cestě na silnici, po níž doleva sjedeme táhlým klesáním s pěknými výhledy na pohraniční vrchy do Starého Města (545 m n. m.). Zde 1. denní etapa naší cesty končí. Povrch B, A1, H1, H2 (krátký úsek), A1. (Poznámka na závěr: všechny lesní partie, které jsme dnes poznali, jsou houbařsky velmi vydatné.)

Tomáš Malina, Dalibor Stráský

Vzorník povrchů cesty:

A1 – asfalt: hladký povrch (balená drť) ■; A2 – asfalt: hrubší povrch (stříkaná drť) ■; A2v – asfalt: hrubší povrch s výmoly ■; A2z – zbytky asfaltu s hrubším povrchem ■; B – šotolina, hlinitopísčité povrch (hladký) ■; Bv – šotolina, hlinitopísčité povrch s výmoly ■; H1 – nezpevněná polní/lesní cesta (hladký povrch) ■; H2 – nezpevněná polní/lesní cesta s travnatým povrchem ■; H3 – nezpevněná polní/lesní cesta (hrubý povrch, vyčnívající kořeny nebo kameny) ■; P – dlažba, beton, panely ■; R1 – štěrk jemný ■; R2 – štěrk hrubý ■; S – úzká stezka, pěšina ■; X – neznatelná cesta ■.

Pozvánky na akce

Seminář „Pasivní domy – bydlení pro Vás“

Spolu s rostoucí cenou energie a také díky dotační podpoře Zelená úsporám se i v České republice začaly objevovat pasivně energetické domy. Ty na své vytápění potřebují jen desetinu energie oproti domům běžným a tím výrazně šetří rozpočet jeho obyvatel i životní prostředí nás všech. Bydlení v těchto moderních stavbách je také mnohem zdravější. Jak postavit nebo zrekonstruovat dům, aby dosáhl kýžených parametrů pasivního domu? Na jaké detaily si dát pozor? Může být i panelový dům pasivní? Odpovědi na tyto i řadu dalších otázek se dozvíte od špičkových českých odborníků v oboru na semináři Calla "Pasivní domy – bydlení pro Vás".

Koná se v pátek 9. dubna od 9 do 15 hodin v zasedací místnosti Krajského úřadu Jihočeského kraje v Č. Budějovicích (budova v ul. B. Němcové, č. dveří 325).

Na semináři zazní:

- Pasivní domy v České republice a u sousedů – Ing. Juraj Hazucha, Centrum pasivního domu
- Jak postavit pasivní dům, rekonstrukce, příklady z praxe – Akad. arch. Aleš Brotánek, AB Design Studio
- Rekonstrukce panelových domů do pasivního standardu – Ing. Juraj Hazucha, Centrum pasivního domu
- Klíčový prvek pasivních domů - větrání - Ing. Zdeněk Zikán, Atrea
- Tepelné mosty v pasivních domech – Ing. Roman Šubrt, Energy Consulting
- Pasivní dům s dotací - Ing. Karel Srdečný, EkoWATT

Pokud máte zájem o účast, přihlašte se jedním z těchto způsobů: osobně na adrese Calla, Fráni Šrámka 35, 370 04 České Budějovice, E-mailem na: vojtech.simek@calla.cz, telefonem na 384 971 936 případně faxem na číslo 384 971 939.

Seminář se koná díky finanční podpoře grantu z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti a rovněž v rámci sítě Krasec je realizován za finanční podpory Státního fondu životního prostředí, Ministerstva životního prostředí a Jihočeského kraje.

Calla ve spolupráci se sdružením studentů Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity Na hnízdě

vás zve na promítání a besedu z cyklu **Filmárum**

věnované obnovitelným zdrojům energie.

Koná se v posluchárně B3 PF JU v Českých Budějovicích **12. dubna od 19 hodin.**

Promítat se bude **film "Nová energie"**

Franz Fitzke, Calr A. Fechner, 2004, 52 minut

Plné využití solární energie v Evropě: utopie? Možná že se jedná o realistický projekt, vizi lepší budoucnosti,

kteřá je založena na použití obnovitelných energií. Slunce, vítr, voda, biomasa a geotermální energie - to jsou zdroje. Teď už potřebujeme jen statečné pionýry, kteří uvěří v "novou energii". Lidi jakou jsou Bee Muller a Martin Hoppe-Kilpper. Tento fascinující dokument, který vytvořila FechnerMEDIA, představuje přesvědčivý pohled na Evropu zítřka. Autoři jej natočili během 45 dnů. Cestovali po celé Evropě i světě - z Islandu do Francie a dokonce až do Kalifornie.

Po promítání beseda k tématu s Edvardem Sequensem.

* * *

Čajovna Inspirace a Šmidingerova knihovna Strakonice

Vás srdečně zvou na další z řady ZELENÝCH VEČERŮ

„Harmonie ekodomu“

KDY: 2. středu v měsíci 14. dubna 2010 od 18 hod.

KDE: Čajovna Inspirace v hotelu Bavor ve Strakonících

Hosty budou pan Ing. arch. **Stanislav Kovář** a paní Mgr. **Irena Kovářová**, kteří se již více než deset let zabývají projektováním ekodomů a navrhováním interiérů přátelských vůči člověku i vůči životnímu prostředí. Ve svých projektech aplikují mimo jiné i zásady Feng-shui.

Bydlíte „ekologicky“ nebo vás „ekologické bydlení“ zatím jen láká? Zde se dozvíte:

Specifické přístupy v projektování ekodomů a interiérů, které umožňují život v harmonii se sebou samým i s přírodou, stručné představení filosofie Feng-shui, která je nedílnou součástí projektů manželů Kovářových.

* * *

Calla a Společnost ROSA

Vás srdečně zvou na besedu v cyklu Zelených čtvrteků

„Budějovická pro- a proti- povodňová opatření“

s Ing. Vladimírem Šámalem

vedoucím oddělení péče o krajinu AOPK ČR (krajské středisko Č. Budějovice)

Jak se v Budějovicích řeší nebezpečí povodní, jak se staví v záplavových zónách a jaké mohou být důsledky.

Ve čtvrtek 15. dubna 2010 od 18.00 hodin

V galerii Měsíc ve dne, Nová ul. 3, České Budějovice

Více informací:

Calla – Sdružení pro záchranu prostředí, Fráni Šrámka 35, České Budějovice
tel.: 387 310 166, calla@calla.cz, <http://www.calla.cz>

Rosa – společnost pro ekologické informace a aktivity, Senovážné nám. 9,
České Budějovice, tel.: 387 432 030, rosa@rosacb.cz, <http://www.rosacb.cz>

Akce je podpořena grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti a dále v rámci sítě Krasesc za finanční podpory Státního fondu životního prostředí, Ministerstva životního prostředí a Jihočeského kraje.

Calla – Sdružení pro záchranu prostředí

Vás srdečně zve na přírodovědnou vycházku

„KDO ZPÍVÁ V BRANIŠOVSKÉM LESE?“

s ornitologem Petrem Veselým (PřF JU) a entomologem Jiřím Řehounekem (Calla)

Kdy: sobota 17. 4. 2010, 9 hodin

Kde: České Budějovice, zastávka MHD Máj – Antonína Barcala (spoje č. 3, 7, 8, 17)

Program: poznávání ptáků, hmyzu a dalších zajímavých obyvatel Branišovského lesa, určování ptáků podle zpěvu, odchyt ptáků s pomocí hlasových nahrávek

* * *

Calla a Krasec Vás srdečně zvou na seminář

„Účast veřejnosti ve správních řízeních“

s Pavlou Matějkovou

Koná se v pondělí 19. dubna 2010 od 17 h do 19 h na Přírodovědecké fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Na Zlaté stoce 1, České Budějovice (katedra botaniky - "vila").

Zájemci prosím hlase se nejpozději do 15. dubna na e-mail:
pavla.matejkova@calla.cz

* * *

Konference „Chytrá energie“

Konkrétní plán ekologických organizací, jak zelené inovace a nová odvětví mohou postupně proměnit energetický metabolismus české ekonomiky - a srazit znečištění, dovoz paliv i účty za energii.

Bude se konat 21. dubna v čase 13:00 až 17:00 v Aule Nadace ABF (Václavské náměstí 31, Praha).

Na konferenci bude prezentován propočtený a přitom ambiciózní plán ekologických organizací Hnutí DUHA, Greenpeace, Calla, CDE a Veronica, jak by se

během příštích desetiletí měla proměnit česká energetika. Návrh sestavený do více než sto stránkové publikace vznikl během posledních několika let ve spolupráci s renomovanými experty.

1. blok konference:

Prezentace plánu ekologických organizací, jak by se během příštích desetiletí měla proměnit česká energetika:

- Vojtěch Kotecký, Hnutí DUHA - potenciál čistých řešení
- Stefan Lechtenböhrer, Wuppertalský institut - scénáře české energetiky do roku 2050
- Jan Rovenský, Greenpeace - osm klíčových opatření

2. blok konference:

Debata expertů o tom, co je třeba udělat, aby se plán Chytrá energie stal skutečností. Svou účast přislíbili:

- Jiří Beranovský, EkoWATT, o. s.
- Petr Holub, Ministerstvo životního prostředí ČR, ředitel odboru udržitelné energetiky a dopravy
- Miroslav Zámečník, ekonom
- Juraj Krivošík, SEVEN

a experti z týmu autorů publikace Chytrá energie: Karel Polanecký, Hnutí DUHA a Edvard Sequens, Calla

Vstup na konferenci je zdarma. Potvrzení účasti a další informace na martin.sedlak@hnutiduha.cz, telefon: 737 128 471

* * *

Krajský úřad Jihočeského kraje, Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví, Oddělení ochrany ovzduší a nakládání s odpady

zve na seminář

Zimní smog v našich obcích - opravdu nám nezbyvá nic jiného než si zvyknout?

Dne 21.4.2010 od 10:00

**KRUHOVÝ SÁL – ZASEDACÍ MÍSTNOST ZASTUPITELSTVA
HLAVNÍ BUDOVA KRAJSKÉHO ÚŘADU V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH**

Seminář je zaměřen na problematiku snižování emisí z lokálního vytápění veřejných budov, rodinných a bytových domů a menších podnikatelských provozoven. Na znečištění prachem se v ČR podílejí lokální topeniště přibližně 40%, doprava 40% a zbylých 20% připadá na průmysl a velkou energetiku. Lokální vytápění je naprosto dominujícím znečišťovatelem ovzduší v malých obcích (bez tranzitní dopravy a průmyslových zdrojů). Za nedýchatelné ovzduší v obcích během topné sezóny si paradoxně můžeme sami.

Přihlášku zašlete laskavě nejpozději do 15. dubna 2010 elektronicky na e-mail: kojanova@kraj-jihocesky.cz ; studlarz@kraj-jihocesky.cz nebo poštou na adresu: Krajský úřad Jihočeského kraje, odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví, U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 Č.Budějovice

* * *

Sdružení Jihočeské matky Vás zve na svou tradiční akci

Den na paměť v Černobylu

Letos připomeneme smutné výročí havárie v Černobylu již 2. benefičním koncertem kytarového virtuosa Štěpána Raka, který se koná 26. dubna 2010 od 19:00 hodin v klubu Solnice v Českých Budějovicích, Česká 54. Vstupné je 100 Kč. Štěpán Rak bude opět vystupovat bez nároku na honorář a vybrané vstupné bude věnováno na ozdravný pobyt dětí, které přijíždějí každým rokem do České republiky na pozvání Česko-ruské společnosti.

Bližší informace: Daniela Magersteinová, jihoceske.matky@ecn.cz nebo 603 532 067

* * *

Šmidingerova knihovna a Český svaz ochránců přírody zvou dospělé i děti:

- na výstavku dalších fotografií p. Zdeňka Kozla v prostorách půjčovny pro děti a dospělé na pobočce Za Parkem na téma **Koně**.
- na průběžně obměňovanou výstavku **jarních květin**. Při jejich poznávání si můžete vypůjčit příslušnou

literaturu nebo si i nechat poradit.

- v neděli 18.4. **na přírodovědný výlet**. Sraz je v 10.15 před nádražím ČD. V 10.23 jede vlak do Modlešovic. Půjde se přes sejpy do Sedlíkovic, dále okolo studánky pod Virotínem do Jinína, jedné z nejstarších obcí Strakonicka (kostel, boží muka Na žalosti), odtud do Miloňovic a Nebřehovic (selské baroko), na Velkou Kakadu a kolem dvou dalších studánek zpět do Strakonice. Předpokládaná délka trasy je 10 km, po dohodě je možno ji změnit. Půjde se po zpevněných cestách.

- ve středu 28.4. **na přednášku s promítáním Poznej a chraň! (z činnosti ochránců na Strakonicku v letech 1980 – 2010)**. Koná se od 17 hod. v promítacím sále strakonického gymnázia.

- **na páteční schůzky s Malými ochránci přírody předškolního i školního věku a jejich rodinami nebo s dalšími účastníky (např. maminkami s kočárky, seniory atd.). 9.4. a 23.4. (sudé týdny) bude sraz v 16.00 u altánu v parku, 16.4. (lichý týden) před hradem u CIAO**. Chystáme se vyčistit studánku Skleněnkou, hrát kuličky a jiné pozapomenuté hry a pozorovat změny v jarní přírodě. V případě aprílového počasí můžeme být pod střechou a mikroskopovat nebo něco vyrábět (ruční papír, papírové filigrány, enkaustiku, ovečky z hoblinek apod.). Vše záleží vždy na dohodě, podle toho, jací účastníci se sejdou a do čeho budou mít chuť. Více informací na www.csop-strakonice.net.

----- ĎÁBLÍKOVA PORADNA -----

Nemáte náhodou kontakt na entomologa se zkušenostmi s majkou fialovou? Nám se doma tento dost vzácný brouk prohání po dvorku dost běžně (myslím tím odchyt dvou kusů denně) a vzhledem k jedovatosti tohoto krásného brouka a k lásce k našim dvěma psům to nejde moc dohromady. Zatím je trpělivě přenáším na odlehlá stanoviště, ale zkrátka se bojíme. Panikaříme zbytečně, nebo je opravdu důvod se těch krásných jedovatých brouků až tak bát?

Vzhledem k tomu, že se jedná o hodně specifický problém, oslovili jsme se žádostí o pomoc našeho předního experta přes majkovité brouky Vladimíra Vrabce z ČZU Praha. Podle něho by to neměl být u psů problém. Narozdíl od krav nebo slepic by psi neměli majky požívat. Pokud by k tomu již náhodou došlo, vyzkoušel by pes patrně jednu majku, která by byla tak nechutná, že než by se otrávil, už by to dále nezkoušel.

Jiří Řehounek (s konzultací Vladimíra Vrabce)

Ekologická poradna sdružení Calla

Mimo běžná témata ekologické poradny u nás můžete hledat pomoc v oblastech, na které se specializujeme:

Procesně-právní poradenství - metodická i právní pomoc občanům, obcím a občanským aktivitám při rozhodování o stavbách a činnostech ovlivňujících životní prostředí, zapojování veřejnosti do procesů posuzování vlivů staveb na životní prostředí, využívání zákonů o poskytování informací, zakládání občanských sdružení, organizování občanských aktivit, zprostředkování posudků. *Za tuto oblast poradny odpovídá Pavla Matějková, dosažitelná na telefonu 384 971 933, e-mail: pavla.matejkova@calla.cz.*

Ochrana přírody a krajiny - odborná pomoc v oblasti biologie a ochrany přírody, chráněná území a péče o ně, územní a druhová ochrana přírody (se zaměřením na entomologii a botaniku), ekopedagogické využití chráněných území. *Za tuto oblast poradenství je zodpovědný Jiří Řehounek, volejte ho na telefon 384 971 934 nebo pište na e-mail: rehounekj@seznam.cz.*

Obnova těžbou narušených území - přirozená obnova těžbou narušených území (především ve šterkopískovnách), poradenství při tvorbě rekultivačních plánů využívajících přirozenou obnovu, využití těžbou narušených území v druhové ochraně a ekologické výchově a ekologie obnovy (restoration ecology). *V této oblasti Vám poradí Jiří Řehounek, kterého najdete na telefonu: 384 971 934, ale spíše na e-mailu: rehounekj@seznam.cz.*

Trvale udržitelná energetika - poradenství občanům, obcím i občanským sdružením v oboru obnovitelných zdrojů energie, jejich možnostech, dostupnosti, podporách pro realizaci, legislativě apod. Právní a všestranná informační pomoc obcím, u nichž by mohlo být vybudováno konečné úložiště vysoce radioaktivních odpadů, archiv informací k jaderné energetice. *Pro odpovědi z oblasti energetiky se obraťte na Edvarda Sequense na telefon: 384 971 932, e-mail: edvard.sequens@calla.cz.*

Alternativy pro zemědělství - informace o pěstování technických plodin v zemědělství a jejich dalším využití. Konzultace pro zemědělské podniky v oblasti energetické soběstačnosti: pěstování energetické biomasy, využití biopaliv. Archiv videí, fotografií, publikací a informačních materiálů o pěstování, zpracování a využití konopí setého. *Poradnu v oblasti zemědělství u nás vede Hana Gabrielová, kterou kontaktujte pomocí telefonu: 387 310 166 nebo e-mailu: hana.gabrielova@calla.cz.*

Poradenské hodiny pro veřejnost v kanceláři sdružení - Fráni Šrámka 35, České Budějovice:

Pondělí - 10 až 14 hodin (především energetika)

Středa - 13 až 16 hodin (především procesně-právní poradenství)

Čtvrtek - 14 až 17 hodin (především ochrana přírody a krajiny a ekologická obnova po těžbě surovin)

Osobní návštěva mimo poradenské hodiny je možná po předchozí domluvě. Využijte poradenství pomocí e-mailu: poradna@calla.cz. Písemné spojení: Calla, P.O. BOX 23, 370 04 České Budějovice.

Zpravodaj Ďáblík vydává:

Calla - Sdružení pro záchranu prostředí

Naše adresa: P. O. BOX 23 370 04 České Budějovice

Telefony: 387 310 166, 384 971 930, 387 311 381

E-mail: calla@calla.cz

Naše konto: 3202800544 / 0600 GE Money Bank, pob. České Budějovice

IČO: 62536761

Sídlo: Fráni Šrámka 35, České Budějovice

Fax: 384 971 939

Internet: <http://www.calla.cz>

Starší čísla občasníku Ďáblík najdete na stránkách sdružení Calla.

Uzávěrka dalšího čísla je 30. dubna 2010.

- » Nechcete-li dostávat tento zpravodaj, napište nám a my Vás okamžitě vyřadíme z adresáře. «
» Chcete-li se přihlásit k jeho pravidelnému odběru, pište na calla@calla.cz «

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti.

